Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 20. decembra 2017 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Článok 56 ZFEÚ – Článok 58 ods. 1 ZFEÚ – Služby v oblasti dopravy – Smernica 2006/123/ES – Služby na vnútornom trhu – Smernica 2000/31/ES – Smernica 98/34/ES – Služby informačnej spoločnosti – Sprostredkovateľská služba umožňujúca prostredníctvom aplikácie pre smartfóny skontaktovať neprofesionálnych vodičov využívajúcich svoje vlastné vozidlo s osobami, ktoré sa potrebujú prepraviť v rámci mesta – Požiadavka povolenia“

Vo veci C-434/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Juzgado de lo Mercantil nº 3 de Barcelona (Obchodný súd č. 3 Barcelona, Španielsko) zo 16. júla 2015 a doručený Súdnemu dvoru 7. augusta 2015, ktorý súvisí s konaním:

Asociación Profesional Elite Taxi

proti

Uber Systems Spain SL,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda A. Tizzano, predsedovia komôr R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, J. L. da Cruz Vilaça, J. Malenovský a E. Levits, sudcovia E. Juhász, A. Borg Barthet, D. Šváby (spravodajca), C. Lycourgos, M. Vilaras a E. Regan,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 29. novembra 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Asociación Profesional Elite Taxi, v zastúpení M. Balagué Farré a D. Salmerón Porras, abogados, a J. A. López-Jurado González, procurador,

– Uber Systems Spain SL, v zastúpení: B. Le Bret a D. Calciu, avocats, a R. Allendesalazar Corcho, J. J. Montero Pascual, C. Fernández Vicién a I. Moreno-Tapia Rivas, abogados,

– španielska vláda, v zastúpení: M. A. Sampol Pucurull a A. Rubio González, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: španielčina.

– estónska vláda, v zastúpení: M. Grünberg, splnomocnená zástupkyňa,

– Írsko, v zastúpení: E. Creedon, L. Williams a A. Joyce, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci A. Carroll, barrister,

– grécka vláda, v zastúpení: M. Michelogiannaki, splnomocnená zástupkyňa,

– francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas, G. de Bergues a R. Coesme, splnomocnení zástupcovia,

– holandská vláda, v zastúpení: H. Stergiou a M. Bulterman, splnomocnené zástupkyne,

– poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,

– fínska vláda, v zastúpení: S. Hartikainen, splnomocnený zástupca,

– Európska komisia, v zastúpení: É. Gippini Fournier, F. Wilman, J. Hottiaux a H. Tserepa-Lacombe, splnomocnení zástupcovia,

– Dozorný úrad EZVO, v zastúpení: C. Zatschler, Ø. Bø a C. Perrin, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 11. mája 2017,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 56 ZFEÚ, článku 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 204, 1998, s. 37; Mim. vyd. 13/020, s. 337), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/48/ES z 20. júla 1998 (Ú. v. ES L 217, 1998, s. 18; Mim. vyd. 13/021, s. 8) (ďalej len „smernica 98/34“), článku 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode („smernica o elektronickom obchode“) (Ú. v. ES L 178, 2000, s. 1; Mim. vyd. 13/025, s. 399), ako aj článkov 2 a 9 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 376, 2006, s. 36).

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi profesijným združením taxikárov mesta Barcelona (Španielsko) Asociación Profesional Elite Taxi (ďalej len „Elite Taxi“) a spoločnosťou Uber Systems Spain SL, prepojenou so spoločnosťou Uber Technologies Inc., ktorý sa týkal toho, že Uber Systems Spain SL poskytuje prostredníctvom aplikácie pre smartfóny odplatnú službu spočívajúcu v skontaktovaní neprofesionálnych vodičov využívajúcich svoje vlastné vozidlo s osobami, ktoré sa potrebujú prepraviť v rámci mesta, pričom na výkon svojej činnosti nemá potrebné administratívne licencie a povolenia.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 98/34

3 Článok 1 bod 2 smernice 98/34 stanovuje:

„Na účely tejto smernice platia nasledujúce vymedzenia pojmov:

…

2. ‚služba' je každá služba poskytovaná informačnou spoločnosťou, to jest každá služba, ktorá sa bežne poskytuje za odmenu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb.

   Na účely tejto definície:

   – ‚na diaľku' znamená, že služba sa poskytuje bez toho, aby pri tom boli obe strany súčasne prítomné,

   – ‚služba poskytovaná elektronicky' znamená, že služba sa z miesta pôvodu odošle a na mieste určenia prijíma prostredníctvom elektronického zariadenia, určeného na spracovávanie (vrátane digitálneho komprimovania) a uskladňovanie údajov a je úplne vysielaná, prenášaná a prijímaná po drôte, prostredníctvom rádiových vĺn, optickým spôsobom, alebo inými elektromagnetickými prostriedkami,

   – ‚na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb' znamená, že služba sa prostredníctvom prenosu údajov poskytuje na individuálnu žiadosť.

   Indikatívny zoznam služieb, ktoré nespadajú pod túto definíciu, je uvedený v prílohe V.

…"

4 V súlade s článkami 10 a 11 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 2015, s. 1), bola smernica 98/34 zrušená 7. októbra 2015. Naďalej sa však uplatňuje *ratione temporis* na spor vo veci samej.

Smernica 2000/31

5 Článok 2 písm. a) smernice 2000/31 stanovuje, že na účely tejto smernice sa pod pojmom „služby informačnej spoločnosti" rozumejú služby v zmysle článku 1 bodu 2 smernice 98/34.

6 Článok 3 ods. 2 a 4 smernice 2000/31 uvádza:

„2. Členské štáty nemôžu z dôvodov spadajúcich do koordinovanej oblasti obmedziť slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti z iného členského štátu.

…

4. Členské štáty môžu prijať opatrenia na výnimku z odseku 2 v súvislosti s určitou danou službou informačnej spoločnosti [Členské štáty môžu pre určitú službu informačnej spoločnosti prijať opatrenia odchyľujúce sa od odseku 2 – *neoficiálny preklad*], ak sú splnené tieto podmienky:

a) opatrenia sú:
   i) nevyhnutné pre jeden z týchto dôvodov:

      – verejného záujmu, najmä z dôvodu prevencie, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov vrátane ochrany neplnoletých osôb a boja proti všetkým formám podnecovania nenávisti z dôvodu rasy, pohlavia, náboženstva alebo štátnej príslušnosti a hanobenia ľudskej dôstojnosti jednotlivých osôb,

      – ochrany zdravia obyvateľstva,

      – verejnej bezpečnosti, vrátane zabezpečenia bezpečnosti a obrany štátu,

      – ochrany spotrebiteľov, vrátane investorov;
   ii) prijaté proti určitej službe informačnej spoločnosti, ktorá škodí cieľom uvedeným v bode i) alebo, ktorá predstavuje skutočné a závažné riziko poškodenia týchto cieľov;
   iii) primerané týmto cieľom;

b) pred prijatím predmetných opatrení a bez dopadu na súdne konania, vrátane predbežných konaní a aktov vykonávaných v rámci vyšetrovania trestných činov, členský štát:

   – požiadal členský štát uvedený v odseku 1, aby prijal opatrenia a tento takéto opatrenia neprijal, alebo boli neprimerané,

   – oznámi Komisii a členskému štátu uvedenému v odseku 1 svoj úmysel prijať také opatrenia.“

Smernica 2006/123

7 Podľa odôvodnenia 21 smernice o službách „dopravné služby vrátane mestskej dopravy, taxi služby a služby rýchlej zdravotníckej pomoci, ako aj prístavných služieb by mali byť vyňaté z rozsahu pôsobnosti tejto smernice“.

8 Článok 2 ods. 2 písm. d) uvedenej smernice uvádza, že táto smernica sa nevzťahuje na služby v oblasti dopravy vrátane prístavných služieb, ktoré patria do pôsobnosti hlavy V tretej časti Zmluvy o ES, teraz hlava VI tretej časti Zmluvy o FEÚ.

9 V kapitole III smernice 2006/123 s názvom „Sloboda poskytovateľov usadiť sa“ sa nachádza článok 9, ktorý vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty nepodmieňujú prístup k činnosti v oblasti služieb alebo jej vykonávanie systémom udeľovania povolení, pokiaľ nie sú splnené tieto podmienky:

a) systém udeľovania povolení nediskriminuje daného poskytovateľa;

b) potreba existencie systému udeľovania povolení je opodstatnená závažným dôvodom týkajúcim sa verejného záujmu;

c) sledovaný cieľ nemožno dosiahnuť pomocou menej reštriktívneho opatrenia, najmä v dôsledku skutočnosti, že následná inšpekcia by bola vykonaná príliš neskoro, aby bola skutočne účinná.“

10 Kapitola IV tejto smernice s názvom „Voľný pohyb služieb“ zahŕňa článok 16, ktorý stanovuje podmienky, za ktorých môžu poskytovatelia služieb poskytovať služby v inom členskom štáte než v tom, v ktorom sú usadení.

Španielske právo

11 Taxislužby v aglomerácii Barcelona upravuje Ley 19/2003 del Taxi (zákon č. 19/2003 o taxislužbách) zo 4. júla 2003 (DOGC č. 3926 zo 16. júla 2003 a BOE č. 189 z 8. augusta 2003) a Reglamento Metropolitano del Taxi (nariadenie o taxislužbách aglomerácie Barcelona) z 22. júla 2004, ktoré prijala Consell Metropolitá de l'Entitat Metropolitana de Transport de Barcelona (Mestská rada mestskej organizácie pre dopravu v Barcelone, Španielsko).

12 Podľa článku 4 uvedeného zákona:

„1. Poskytovanie taxislužby v meste podlieha predchádzajúcemu získaniu licencie, ktorá jej držiteľa oprávňuje na výkon danej činnosti pre každé z vozidiel určených na poskytovanie danej služby.

2. Licencie oprávňujúce na poskytovanie taxislužby v meste vydávajú mestské úrady alebo miestne samosprávy príslušné na území, kde sa má činnosť vykonávať.

3. Poskytovanie medzimestskej taxislužby je viazané na získanie zodpovedajúceho povolenia, ktoré vydáva ministerstvo regionálnej vlády príslušné v oblasti dopravy.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

13 Dňa 29. októbra 2014 podalo Elite Taxi žalobu na Juzgado de lo Mercantil nº 3 de Barcelona (Obchodný súd č. 3 Barcelona, Španielsko), ktorou sa domáhalo toho, aby tento súd určil, že činnosti spoločnosti Uber Systems Spain porušujú platné právne predpisy a predstavujú klamlivé praktiky a nekalosúťažné konanie v zmysle Ley 3/1991 de Competencia Desleal (zákon č. 3/1991 o nekalej súťaži) z 10. januára 1991. Elite Taxi takisto žiada, aby bola spoločnosti Uber Systems Spain uložená povinnosť ukončiť svoje nekalosúťažné konanie spočívajúce v podporovaní iných spoločností skupiny poskytovaním rezervačných služieb na požiadanie prostredníctvom mobilných zariadení a internetu. Napokon žiada, aby uvedený súd zakázal spoločnosti Uber Systems Spain vykonávať túto činnosť v budúcnosti.

14 Juzgado de lo Mercantil nº 3 de Barcelona (Obchodný súd č. 3 Barcelona) najskôr konštatoval, že hoci Uber Systems Spain vykonáva svoju činnosť v Španielsku, táto činnosť je spojená s medzinárodnou platformou, čo odôvodňuje, aby bola činnosť tejto spoločnosti posúdená na úrovni Európskej únie. Ďalej uvádza, že ani spoločnosť Uber Systems Spain, ani neprofesionálni vodiči dotknutých vozidiel nemajú licencie a povolenia upravené nariadením o taxislužbách aglomerácie Barcelona z 22. júla 2004.

15 S cieľom zistiť, či praktiky spoločnosti Uber Systems Spain a s ňou prepojených spoločností (spolu ďalej len „Uber“) možno považovať za nekalosúťažné a spôsobilé porušovať španielske pravidlá hospodárskej súťaže, Juzgado de lo Mercantil nº 3 de Barcelona (Obchodný súd č. 3 Barcelona) považuje za nevyhnutné overiť, či Uber musí alebo nemusí mať predchádzajúce administratívne povolenie. Na tieto účely treba stanoviť, či sa služby poskytované touto spoločnosťou majú považovať za dopravné služby, špecifické služby informačnej spoločnosti alebo kombináciu oboch týchto druhov služieb. Od zvolenej kvalifikácie totiž závisí, či možno uvedenej spoločnosti uložiť povinnosť získať predchádzajúce administratívne povolenie. Vnútroštátny súd konkrétne zastáva názor, že ak by sa na dotknuté služby vzťahovala smernica 2006/123 alebo smernica 98/34, nemožno činnosti spoločnosti Uber považovať za nekalosúťažné.

16 Na tieto účely daný vnútroštátny súd uvádza, že Uber sa kontaktuje alebo spája s neprofesionálnymi vodičmi, ktorým poskytuje súbor nástrojov výpočtovej techniky (rozhranie), ktoré im umožňujú spojiť sa s osobami hľadajúcimi prepravu v mestách a využívajúcimi túto službu prostredníctvom aplikácie výpočtovej techniky s rovnakým názvom. Uber teda vykonáva svoju činnosť na účely dosahovania zisku.

17 Vnútroštátny súd takisto uvádza, že návrh na začatie prejudiciálneho konania sa vôbec netýka skutkových okolností, ale len právnej kvalifikácie dotknutej služby.

18 V dôsledku toho Juzgado de lo Mercantil nº 3 de Barcelona (Obchodný súd č. 3 Barcelona) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. V rozsahu, v akom článok 2 ods. 2 písm. d) [smernice 2006/123] vylučuje z pôsobnosti tejto smernice dopravné činnosti: Má sa činnosť ziskovej povahy, ktorú vykonáva [Uber Systems Spain] ako sprostredkovateľ medzi vlastníkom vozidla a osobou, ktorá sa potrebuje prepraviť v rámci mesta, pričom spravuje prostriedky výpočtovej techniky – rozhranie a softvérovú aplikáciu (‚smartfóny a technologická platforma', ako uvádza [Uber Systems Spain]) –, ktoré umožňujú ich spojenie, považovať len za dopravnú činnosť, alebo sa má považovať za elektronickú sprostredkovateľskú službu alebo za špecifickú službu informačnej spoločnosti v zmysle definície uvedenej v článku 1 bode 2 [smernice 98/34]?

2. Možno v rámci určovania právnej povahy uvedenej činnosti čiastočne považovať túto činnosť za službu informačnej spoločnosti, a ak áno, má sa na túto elektronickú sprostredkovateľskú službu vzťahovať zásada slobodného poskytovania služieb zaručená právom Únie a konkrétnejšie článkom 56 ZFEÚ a smernicami [2006/123] a [2000/31]?

3. V prípade, že by Súdny dvor uznal, že služba, ktorú vykonáva Uber Systems Spain, nie je dopravnou službou, a preto spadá medzi prípady, na ktoré sa vzťahuje smernica 2006/123, nie je obsah článku 15 zákona č. 3/1991 o nekalej súťaži z 10. januára 1991, ktorý sa týka porušenia ustanovení upravujúcich hospodársku súťaž, v rozpore so smernicou 2006/123, konkrétne s článkom 9 o slobode usadiť sa a o systéme udeľovania povolení, ak odkaz na vnútroštátne zákony alebo iné právne predpisy nezohľadňuje skutočnosť, že systém získavania licencií, súhlasov alebo povolení nesmie byť vôbec reštriktívny, ani neprimeraný, t. j. nesmie neprimerane zasahovať do zásady slobody usadiť sa?

4. Ak sa potvrdí, že na službu, ktorú poskytuje Uber Systems Spain, sa vzťahuje smernica [2000/31], sú obmedzenia zavedené členským štátom v súvislosti so slobodným poskytovaním elektronickej sprostredkovateľskej služby z iného členského štátu v podobe stanovenia požiadavky povolenia alebo licencie pre túto službu alebo v podobe súdneho rozhodnutia ukladajúceho povinnosť zdržať sa poskytovania elektronickej sprostredkovateľskej služby vydaného na základe vnútroštátnej právnej úpravy nekalej súťaže, platnými opatreniami, ktoré predstavujú výnimky z článku 3 ods. 2 smernice [2000/31] na základe článku 3 ods. 4 tejto smernice?“

O právomoci Súdneho dvora

19 Elite Taxi zastáva názor, že právna kvalifikácia služby poskytovanej spoločnosťou Uber nepatrí do kompetencie Súdneho dvora, keďže predpokladom tejto kvalifikácie je rozhodnutie o skutkových otázkach. Za týchto okolností Súdny dvor podľa tohto združenia nemá právomoc odpovedať na položené otázky.

20 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že vnútroštátny súd jasne uviedol, ako to vyplýva z bodu 17 tohto rozsudku, že jeho otázky sa netýkajú zistenia alebo posúdenia skutkových okolností sporu vo veci samej, ale len právnej kvalifikácie dotknutej služby. Kvalifikácia skutkových okolností, ktoré zistil

uvedený vnútroštátny súd, so zreteľom na právo Únie zahŕňa výklad tohto práva, ktorý v rámci konania stanoveného v článku 267 ZFEÚ patrí do právomoci Súdneho dvora (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. decembra 2015, Banif Plus Bank, C-312/14, EU:C:2015:794, body 51 a 52).

21 Súdny dvor preto má právomoc odpovedať na položené otázky.

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti

22 Španielska, grécka, holandská, poľská a fínska vláda, Európska komisia, ako aj Dozorný úrad EZVO poukazujú na nedostatočnú presnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania tak so zreteľom na uplatniteľné vnútroštátne predpisy, ako aj vzhľadom na povahu činností dotknutých vo veci samej.

23 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor môže odmietnuť návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré sú mu položené (rozsudok z 27. júna 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, bod 25).

24 V poslednom uvedenom prípade nevyhnutnosť dopracovať sa k výkladu práva Únie, ktorý bude pre vnútroštátny súd užitočný, vyžaduje, ako vyplýva z článku 94 písm. a) a b) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, aby vnútroštátny súd vymedzil skutkový a právny rámec, do ktorého spadajú ním kladené otázky, resp. aby aspoň objasnil skutkové predpoklady, na ktorých sa uvedené otázky zakladajú (pozri rozsudok z 10. mája 2017, de Lobkowicz, C-690/15, EU:C:2017:355, bod 28).

25 Okrem toho podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora informácie obsiahnuté v návrhu na začatie prejudiciálneho konania neslúžia len na to, aby Súdnemu dvoru umožnili poskytnúť užitočné odpovede, ale aj na to, aby vládam členských štátov, ako aj ďalším dotknutým stranám bola poskytnutá možnosť podať pripomienky v súlade s článkom 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie. Súdnemu dvoru prináleží dbať na to, aby táto možnosť bola zaručená, lebo podľa uvedeného článku sa oznamujú dotknutým osobám iba návrhy na začatie prejudiciálneho konania doplnené o preklad do úradného jazyka každého členského štátu, s výnimkou vnútroštátneho spisu, ktorý Súdnemu dvoru prípadne predložil vnútroštátny súd (rozsudok zo 4. mája 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, bod 26 a citovaná judikatúra).

26 V tejto súvislosti treba uviesť, že návrh na začatie prejudiciálneho konania napriek tomu, že len stručne odkazuje na relevantné vnútroštátne ustanovenia, umožňuje identifikovať ustanovenia, ktoré sa môžu uplatniť na poskytovanie služby dotknutej vo veci samej a z ktorých vyplýva, že na tieto účely je nevyhnutné získať predchádzajúcu administratívnu licenciu alebo povolenie.

27 Rovnako opis služby poskytovanej spoločnosťou Uber, ktorý uviedol vnútroštátny súd a je pripomenutý v bode 16 tohto rozsudku, možno považovať za dostatočne presný.

28 Napokon podľa článku 94 písm. c) Rokovacieho poriadku vnútroštátny súd presne uvádza dôvody, ktoré ho viedli k otázkam týkajúcim sa výkladu práva Únie.

29 Z tohto dôvodu sa treba domnievať, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu obsahuje skutkové a právne okolnosti, ktoré Súdnemu dvoru umožňujú poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď a dotknutým subjektom umožňujú zaujať užitočné stanovisko k otázkam predloženým Súdnemu dvoru, v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 25 tohto rozsudku.

30 Poľská vláda okrem iného vyjadruje pochybnosti o uplatniteľnosti článku 56 ZFEÚ v prejednávanej veci z dôvodu, že situácia dotknutá vo veci samej má výlučne vnútroštátnu povahu.

31 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, najmä zo skutočností pripomenutých v bode 14 tohto rozsudku, ako aj z iných častí spisu, ktorý má k dispozícii Súdny dvor, však vyplýva, že služba dotknutá vo veci samej je poskytovaná prostredníctvom spoločnosti, ktorá svoju činnosť vykonáva z teritória iného členského štátu, konkrétne Holandského kráľovstva.

32 Za týchto podmienok treba konštatovať, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný.

O veci samej

33 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré je potrebné posudzovať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 56 ZFEÚ v spojení s článkom 58 ods. 1 ZFEÚ, ako aj článok 2 ods. 2 písm. d) smernice 2006/123 a článok 1 bod 2 smernice 98/34, na ktorý odkazuje článok 2 písm. a) smernice 2000/31, majú vykladať v tom zmysle, že sprostredkovateľskú službu, akou je služba dotknutá vo veci samej, ktorej účelom je prostredníctvom aplikácie pre smartfóny skontaktovať za odplatu neprofesionálnych vodičov využívajúcich svoje vlastné vozidlo s osobami, ktoré sa potrebujú prepraviť v rámci mesta, je nutné považovať za „službu v oblasti dopravy“ v zmysle článku 58 ods. 1 ZFEÚ, a preto je vylúčená z pôsobnosti článku 56 ZFEÚ, smernice 2006/123 a smernice 2000/31, alebo naopak, či sa na túto službu vzťahuje článok 56 ZFEÚ, smernica 2006/123 a smernica 2000/31.

34 V tejto súvislosti treba uviesť, že sprostredkovateľská služba, ktorá spočíva v skontaktovaní neprofesionálnych vodičov využívajúcich svoje vlastné vozidlo s osobami, ktoré sa potrebujú prepraviť v rámci mesta, sa v zásade odlišuje od dopravnej služby, ktorá pozostáva z fyzického aktu presunu osôb alebo tovaru z jedného miesta na druhé prostredníctvom vozidla. Je potrebné dodať, že každú z týchto služieb posudzovanú oddelene možno zaradiť do pôsobnosti jednotlivých smerníc alebo ustanovení Zmluvy o FEÚ týkajúcich sa slobodného poskytovania služieb, ako sa domnieva vnútroštátny súd.

35 Sprostredkovateľská služba, ktorá prostredníctvom aplikácie pre smartfóny umožňuje preniesť informácie týkajúce sa rezervácie dopravnej služby medzi pasažierom a neprofesionálnym vodičom využívajúcim svoje vlastné vozidlo, ktorý uskutoční prepravu, v podstate zodpovedá kritériám kvalifikácie „služby informačnej spoločnosti“ v zmysle článku 1 bodu 2 smernice 98/34, na ktorý odkazuje článok 2 písm. a) smernice 2000/31. Podľa definície obsiahnutej v uvedenom ustanovení smernice 98/34 sprostredkovateľskú službu predstavuje „služba, ktorá sa bežne poskytuje za odmenu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb“.

36 Naopak, službu individuálnej prepravy v meste, akou je taxislužba, treba kvalifikovať ako „službu v oblasti prepravy“ v zmysle článku 2 ods. 2 písm. d) smernice 2006/123 vo svetle odôvodnenia 21 tejto smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. októbra 2015, Trijber a Harmsen, C-340/14 a C-341/14, EU:C:2015:641, bod 49).

37 Treba však uviesť, že služba, akou je služba dotknutá vo veci samej, nepredstavuje len sprostredkovateľskú službu spočívajúcu v skontaktovaní neprofesionálneho vodiča využívajúceho svoje vlastné vozidlo s osobou, ktorá sa potrebuje prepraviť v rámci mesta, prostredníctvom aplikácie pre smartfóny.

38 V situácii, akou je situácia, ktorú posudzuje vnútroštátny súd, kde prepravu pasažierov zabezpečujú neprofesionálni vodiči využívajúci svoje vlastné vozidlo, poskytovateľ tejto sprostredkovateľskej služby totiž vytvára ponuku služby prepravy v rámci mesta, ktorú sprístupňuje najmä prostredníctvom

nástrojov výpočtovej techniky, akou je aplikácia dotknutá vo veci samej, a zároveň organizuje jej všeobecné fungovanie v prospech osôb, ktoré chcú túto ponuku využiť na účely prepravy v rámci mesta.

39 V tejto súvislosti z informácií, ktoré má k dispozícii Súdny dvor, vyplýva, že sprostredkovateľská služba spoločnosti Uber spočíva vo výbere neprofesionálnych vodičov využívajúcich svoje vlastné vozidlá, ktorým táto spoločnosť poskytuje aplikáciu, bez ktorej by jednak títo vodiči nemohli poskytovať prepravné služby, a jednak osoby, ktoré sa potrebujú prepraviť v rámci mesta, by nemali prístup k službám uvedených vodičov. Uber má navyše rozhodujúci vplyv na podmienky, za ktorých títo vodiči poskytujú svoje služby. V tejto súvislosti je najmä zjavné, že Uber prostredníctvom rovnomennej aplikácie stanovuje prinajmenšom maximálnu cenu jazdy, že táto spoločnosť danú sumu vyberie od klienta predtým, ako časť z nej vyplatí neprofesionálnemu vodičovi daného vozidla, a že vykonáva určitú kontrolu kvality vozidiel a ich vodičov, ako aj správania týchto vodičov, ktorá dokonca môže viesť k ich vylúčeniu.

40 Túto sprostredkovateľskú službu treba teda považovať za neoddeliteľnú súčasť celkovej služby, ktorej hlavným prvkom je dopravná služba a ktorá v dôsledku toho nezodpovedá kvalifikácii „služby informačnej spoločnosti“ v zmysle článku 1 bodu 2 smernice 98/34, na ktorú odkazuje článok 2 písm. a) smernice 2000/31, ale kvalifikácii „služby v oblasti dopravy“ v zmysle článku 2 ods. 2 písm. d) smernice 2006/123.

41 Túto kvalifikáciu podporuje aj judikatúra Súdneho dvora, podľa ktorej pojem „služba v oblasti dopravy“ zahŕňa nielen prepravné služby ako také, ale aj každú službu, ktorá je neoddeliteľne spätá s fyzickým aktom presunu osôb alebo tovaru z jedného miesta na druhé prostredníctvom vozidla [pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. októbra 2015, Grupo Itevelesa a i., C-168/14, EU:C:2015:685, body 45 a 46, ako aj stanovisko 2/15 (Dohoda o voľnom obchode so Singapurom) zo 16. mája 2017, EU:C:2017:376, bod 61].

42 V dôsledku toho sa smernica 2000/31 neuplatní na sprostredkovateľskú službu, o akú ide vo veci samej.

43 Táto služba, pokiaľ ide o kvalifikáciu „služby v oblasti dopravy“, nepatrí ani do pôsobnosti smernice 2006/123, keďže podľa článku 2 ods. 2 písm. d) danej smernice tento typ služieb patrí medzi služby výslovne vylúčené z pôsobnosti uvedenej smernice.

44 Okrem toho sprostredkovateľská služba dotknutá vo veci samej, ktorá zodpovedá kvalifikácii „služby v oblasti dopravy“, nepatrí do pôsobnosti článku 56 ZFEÚ, ktorý sa týka slobody poskytovať služby vo všeobecnosti, ale do pôsobnosti osobitného ustanovenia článku 58 ods. 1 ZFEÚ, podľa ktorého „slobodu poskytovať služby v oblasti dopravy upravujú ustanovenia hlavy o doprave“ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. decembra 2010, Yellow Cab Verkehrsbetrieb, C-338/09, EU:C:2010:814, bod 29 a citovanú judikatúru).

45 Uplatňovanie zásady slobodného poskytovania služieb sa preto musí podľa Zmluvy o FEÚ dosiahnuť zavedením spoločnej dopravnej politiky (rozsudok z 22. decembra 2010, Yellow Cab Verkehrsbetrieb, C-338/09, EU:C:2010:814, bod 30 a citovaná judikatúra).

46 Treba však konštatovať, že so zreteľom na služby individuálnej prepravy v meste, ako aj služby, ktoré sú s nimi neoddeliteľne späté, akými je aj sprostredkovateľská služba dotknutá vo veci samej, Európsky parlament a Rada Európskej únie neprijali spoločné pravidlá alebo iné opatrenia na základe článku 91 ods. 1 ZFEÚ.

47 Z toho vyplýva, že pri súčasnom stave práva Únie prináleží členským štátom, aby so zreteľom na všeobecné pravidlá Zmluvy o FEÚ upravili podmienky poskytovania sprostredkovateľských služieb, akou je služba dotknutá vo veci samej.

48 V dôsledku toho je na prvú a druhú prejudiciálnu otázku potrebné odpovedať tak, že článok 56 ZFEÚ v spojení s článkom 58 ods. 1 ZFEÚ, ako aj článok 2 ods. 2 písm. d) smernice 2006/123 a článok 1 bod 2 smernice 98/34, na ktorý odkazuje článok 2 písm. a) smernice 2000/31, sa majú vykladať v tom zmysle, že sprostredkovateľskú službu, akou je služba dotknutá vo veci samej, ktorej účelom je prostredníctvom aplikácie pre smartfóny skontaktovať za odplatu neprofesionálnych vodičov využívajúcich svoje vlastné vozidlo s osobami, ktoré sa potrebujú prepraviť v rámci mesta, je nutné považovať za neoddeliteľne spätú s dopravnou službou, a preto sa na ňu vzťahuje kvalifikácia „služby v oblasti dopravy“ v zmysle článku 58 ods. 1 ZFEÚ. Táto služba preto musí byť vylúčená z pôsobnosti článku 56 ZFEÚ, smernice 2006/123 a smernice 2000/31.

49 Vzhľadom na odpoveď na prvú a druhú otázku nie je potrebné odpovedať na tretiu a štvrtú otázku, ktoré boli položené za predpokladu, že sa uplatní smernica 2006/123 alebo smernica 2000/31.

O trovách

50 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Článok 56 ZFEÚ v spojení s článkom 58 ods. 1 ZFEÚ, ako aj článok 2 ods. 2 písm. d) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu a článok 1 bod 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti, zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/48/ES z 20. júla 1998, na ktorý odkazuje článok 2 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode („smernica o elektronickom obchode“), sa majú vykladať v tom zmysle, že sprostredkovateľskú službu, akou je služba dotknutá vo veci samej, ktorej účelom je prostredníctvom aplikácie pre smartfóny skontaktovať za odplatu neprofesionálnych vodičov využívajúcich svoje vlastné vozidlo s osobami, ktoré sa potrebujú prepraviť v rámci mesta, je nutné považovať za neoddeliteľne spätú s dopravnou službou, a preto sa na ňu vzťahuje kvalifikácia „služby v oblasti dopravy“ v zmysle článku 58 ods. 1 ZFEÚ. Táto služba preto musí byť vylúčená z pôsobnosti článku 56 ZFEÚ, smernice 2006/123 a smernice 2000/31.

Podpisy